JAN KLECANDA:

MALOMĚSTSKÝ APOŠTOL.

KUS HISTORIE Z MALÉHO MĚSTEČKA.

"Václav přece upřímně řekl, že mu jde i o vlastní prospěch," namítal Blažej k obraně bratra.

"Nu toť, na to on jest dost chytrý, aby, když leze na hrušku, přiznal, že chtěl klátit. Ale víc mu jde o to, že my tuhle pomalu bohatneme, a nejspíš proto si tak starého pána opoutal. A jak by to hned pěkně rozdělil: ty budeš doma a plahočit se u knih a on bude si jezdit po okolí a po světě.— Ovšem, zachtělo se mu zas potulného života, ale jiný aby mu na to platil. A tím jiným máš být ty! Pěkná čest, ale děkujeme za to!"

Výmluvnosti své ženy Blažej nikdy dlouho neodolal a tak také dnes dal se přesvědčiti, že Václavovi nešlo vlastně o nic jiného, než aby ho dostal na vějičku a pak pořádně oškubal. — — —

"Myslím, že jsi u Blažeje valně nepochodil?" uvítal Václava starý Jarolímek, jenž právě z obvyklé procházky vrátil se k obědu.

Mladý stručně podal zprávu o průběhu jednání.

"No, hochu, metr ona Terezka je, a ač Blažej není špatný kupec, střeží ho ona párkrát do kapsy. — A abych upřímně řekl: byl bych se do toho rád také přidal už k vůli tomu jménu "Bratří Jarolímkové", ale valně důvěry jsem v to neměl. Takovýhle obchod — to pro našince není. My tak koupit tuhle žok kávy a po lotech a librách ho rozprodat — to ano, ale velký obchod? Kalhoty byste v tom ztratili, kalhoty — —"

"A tak myslíte, že máme zůstat věčně odkázáni na tu nuzotu a tím i odvislost, a že to, co nejvíce vynáší, máme přenechávat cizákům, aby mezi námi bohatli a nám na úkor se mezi námi roztahovali?" trpce řekl Václav.

"Pomoz si, ale takové to je — —" ukončil starý hovor, neboť právě přišla Málka, s níž on nikdy neopomenul zažertovati. "Tak co, děvče? Už jste se rozhodla? Který přece je ten pravý?"

Málka dobře věděla, kam dědeček bije, ale stavěla se nevědomou.

"Co pak je, tatínku?" s líčenou starostlivostí ptal se Václav. "Víte něco na Málku?"

"Jakž bych nevěděl? Nemáš snad oči, žeš posud si nepovšiml? Třem mládencům hlavy popletla a teď chudáky nechává třepetat v nejistotě."

"Tak to vidíte! Pořád jsem se domýšlel, že tím jedním okem dost vidím a teď se dozvídám nové věci," naříkal Václav.

"Nu, věčně ti zde sedět nebude. Na to jsi musil býti připraven," řekl starý vážně, když Málka odběhla do kuchyně. "A ti tři se nějak pořádně zadívali.".

"Všichni tři — pravíte? Věru, že ani toto jedno oko za moc nestojí."

"Poněvadž máš plnou hlavu jiných starostí a na sebe a své při tom nejmíň myslíš. Ale já tu sedím a pozoruji jen a hledím, co kde jak nejlepšího pro vás — —"

"A Málka? Pozoroval jste snad, kterému dává nejvíce přednost?"

"Eh, což ta děvčata! Na svá léta je dost chytrá, aby se nepřechvátila. Čeká, kdo jak přijde s má pravdu."

Příchod adjunkta Pecha, za nímž brzy dostavili se i oba učitelé, překazil další vážnou rozmluvu o tomto předmětu, ale purkmistr, po způsobu starých lidí, nepřestal při obědě škádlit mladé lidi narážkami, při nichž Málka a Štýkora se červenali, Pech se smál, až okna řinčela, a Zeman s ohledem na hlavu města jen stěží zatajoval svůj mrzutý rozmar.

A následek byl, jak již v životě bývá, že toho dne tři mládenci seděli každý ke kusu papíru, a co by byli mohli vyříditi šťavnatě a několika slovy a jedinou otázkou, tím plahočili se po několik hodin. Poněvadž však adjunkt Pech měl těžkou ruku a s českou gramatikou uměl zrovna v nejlepším přehlížení, starší učitel Zeman měl těžké myšlenky, a podivín Štýkora myslil, že pohlaví věci nelze vyšetřovati jinak, než ve verších, byla Málka toho dne ještě ukřivděna četných rozpaků, jež byly již vážné kroužky.

XI.

A zase nadešel Letňanům slavný den.

Byla tu ustavující valná hromada Besedy, jež rozčeřila tichou hladinu maloměstského života. Sotva že od okresu došlo oznámení, že není žádných námitek proti podaným stanovám, rozběhli se městský policajt a ponocný po městečku a okolních vesnicích s pozváním.

Jarolímek v hovoru s bratrem Blažejem správně pravil, že okolní vesničané, kromě přiřeněných, Letňan skoro ani neznají. Však co by tu také hledali? Na trhy se svými plodinami chodili obyčejně do blízkého okresního města, tam tak namnoze obstarávali své koupě pro domácnost a nebývali se v případech, kdy bylo nutno dovolávati se bohyně Spravedlnosti. Jinak sotva tak jednou do roka o pouti zabloudil kdo do tichého městečka.

Vyvolalo tedy pozvání, provázené důrazným naléháním se strany "úředního posla", všude dost velký podiv.

Obsílkám, platebním archům a jiným toho druhu úředním listinám byli občané konečně dosti zvyklí, ale "ústní pozvání", na němž na prvním místě podepsán byl purkmistr a hned za ním pan farář, to bylo něco nového. A každý musil ten arch podepsati, aniž by se bylo od něho co za to požadovalo. Ve městečku byli občané hrdi na to, že konečně mají také svou Besedu, sedlákům pak lichotilo, že měšťáci zvou je zde k sobě jako na nějakou zábavu a nic za to od nich nechtějí, než aby přišli a "podali si s nimi ruce", či jak to v pozvání stálo.

Jarolímek pro ten den připravil příchozím překvapení velikánskou vývěsní tabulí vlastní práce, na níž ve slovanských barvách skvěl se nápis: "Občanská Beseda". — Davy lidu sbíhali se na náměstí, když Václav před polednem, než se lid z kostela vyhrnul, dal připravenou tabuli pověsti na dům. Něco podob. Letňany posud neviděly, ba ani snad v okresním městě neměl nikdo tak veliké firmy.

Záhy odpoledne již začali se hosté scházeti, ač počátek schůze stanoven teprve na sedmou hodinu.

Domácí lidé, kteří již znali Jarolímkovy místnosti v nové úpravě, nebyli slavnostní dekorací, již oba umělci zase lacino pořídili, příliš překvapeni, za to dobří sedláčkové zůstávali státi na prahu sálu s kloboukem v ruce, a se zataje-ným dechem. Ani ke stolům se jim nechtělo. Natlačili se kolem zdi, ač bylo k sezení místa dost, a stálo Jarolímka, faráře i oba učitele mnoho práce, aby se rozrazili kolem stolů.

Bylo před sedmou když již místnost byla naplněna do posledního koutečku, když venku na náměstí zahřměl kočár a zastavil před Besedou. Z kočáru vystoupil pán v uniformě, člověk velice vznešeného vzezření, s dlouhým, šedivým, na obě strany rozčesaným vousem. Byl to starý jakýs manipulační úředník od okresu, jenž přišel v zastoupení úřadu bdít nad veřejným pořádkem a představil se purkmistrovi jako zeměpanský komisař. Současně kolovala již po sále od úst k ústům zpráva, že venku před Besedou stojí dva četníci v plné zbroji.

Zpráva ta, jakož i objevení se komisaře vyvolala v občanstvu valné vzrušení. Nebylo ještě dávno po Bachově regimentu, kdy žandarmerie byla všemohoucí institucí a před četníkem nejen všechno prosté občanstvo, ale i kněží a učitelé museli se krčiti ve zbožné úctě. Příchod četníka k nouzovému pouti nebyl sice nic neobvyklým. Přání jí úplně přihlížet se se svým páskem přes hruď, s puškou na zádech zavěšenou, tiše, aniž kdo věděl odkud, postál, rozhlížel se chvilku svým jestřábím zrakem a zase tiše zmizel, aniž kdo věděl, kam. Dnes však přišli četníci dva a okamžitě zůstali státi před dveřmi Besedy, jak to někteří skoubnější mali co střílí s úřadu, kriminálu a z okresního města, když tam někdy při manévrech nějaký veliký vojenský pán nocoval.

Sám purkmistr Jarolímek, ač přece hlava města a jednání s úřady zvyklý, byl touto návštěvou nemálo překvapen a trvalo chvilku, než se vzpamatoval. Vzácnému hosti se všech stran sháněna židle a děláno místo u stolu a "pane komisar sem, pane komisar tam" hrnulo se uctivě na ubohého kancelistu, jenž tvářil se co nejvznešeněji, aby okres důstojně representoval.

Celkem objevení se úředníka a četníků vyvolalo ve shromáždění, jež počínalo se již rozehřívati, jakousi stísněnou a rozpačitou náladu.

Teprve když přišli Václav a Hurdálek do sálu a oba, jsouce zvyklí jednati s většími pány, kancelistu jen tak po sousedsku vítali, nic před ním strachem nezmírajíce, oddechli si občané, jakoby teprve teď byli poznali, že jsou to také jen obyčejní lidé.

Bylo sedm a pan komisař tahal z kapsy své obrovské cibule, aby dal na jevo, že se již může začíti.

Hurdálek přinesl k výborskému stolu, jenž stál uprostřed před samým podiem, zřízeným v čele sálu, malý zvoneček a šeptal cosi faráři a purkmistrovi. Oba pánové chvíli strkali zvonek jeden druhému, až konečně farář dal si říci, povstal a zazvonil.

S velikým rachotem židlí a jako jeden muž zvedlo se celé shromáždění, jeden muž zvedlo se celé shromáždění, zase nastalo ticho. Pan farář několika slovy oznámil, že schůze začíná a navrhl, aby za předsedu zvolen byl vážený pan starosta města Letňan, Blažej Jarolímek starší. V sále bylo ticho, že bylo by slyšet mouchu přeletět. Otci Jarolímkovi vyrazil pot na čele radostí, že mu velebný pán to vyznamenání přenechal, ale všeobecné ticho uvádělo ho trochu v rozpaky. Konečně, když shromáždění, nezvyklé spolkového života, nevzchopilo se samo k odpovědi, vyzval pan farář, ovšem po několikerém našeptání, aby zvedli ruce, kdo s volbou Jarolímka souhlasí.

Pak již šlo vše rychleji, zvolen ještě pan farář místopředsedou a oba učitelé zapisovateli, načež všichni zvolení funkcionáři vážně vystoupili na podium, kdež u připraveného stolu zaujali místa. — "Slavný úřad", na nějž byli by zapomněli, ovšem s nimi a hned, by dokázal, k čemu zde je, napomínal zvoleného předsedu schůze, aby udržoval pořádek a žádných zbytečných řečí netrpěl.

Starý Jarolímek, jemuž před zahajovací řečí bylo již tak dost úzko, přišel tímto napomenutím doela z konceptu a sotva že pracně několik slov ze sebe vypravil. Dost toho slyšel od syna o národní práci, o pokroku a duševním životě i jiných podobných věcech, ale teď si nějak vše popletl. Nejméně desetkráte napomínal shromážděné k pořádku a tichu, ač všichni seděli tiše jako potůčky, a o Besedě nedovedl povědět nic jiného, než že to je hanbou pro Letňany, že posud Besedy neměly a teď tedy že je té hanbě konec, když už Besedu mají. Na konec se ubožák tak zapletl a zakoktal, že nedovedl říci nic jiného, než že pan farář to ostatní poví sám. Spocen a udýchán, jakoby byl kameni na silnici tloukl, usedl a rozhlížel se zoufale po shromáždění, jež sedělo tu ani nedutajíc pod dojmem jeho řeči.

Štěstím bylo, že mistr Kubík, jenž přece jen nikdy nestratil duchapřítomnost, rozpomenul se provolati "slávu", což několik statečnějších dosti stísněně opakovalo.

Leč také panu faráři bylo z toho začátku poněkud horko. Vstal, odkašlal, šlupl si a vlčistil hrdlo, pak odkašlal zoufale ještě několikráte a použil kapesního šátku, ale nějaký vhodný začátek najíti nemohl a nemohl. Konečně, že právě Václav Jarolímek připletl se mu pod ruku, připadla mu šťastná myšlenka.

"Jářku, Václavíčku," chytil ho zoufale a přitlumenjm počal mu domlouvati: "Já bych vám to vše, co rozplakat. Bylo by lépe, kdybyste si to zadal sám. Já už na konec, ať vy to trochu rozdělátec!"

Jarolímek, vida nechytl, nedal se dvakráte umlít. Nechtěl zpro-sta slova ubližiti, aby se nezdálo, že vlastní tlačí se do popředí, ale teď zdálo se mu nezfalství předsednického stolu, kde seděli všichni jako zařezaní, i obecenstva, jež počínalo se již znepokojovati. Vystoupil tedy na podium, kdež bystře jediným svým okem po sále, rozhovořil se.

Hluboký vzdech ze sta mužných prsou svědčil, jak se všem odlehčilo, když příjemný, zvučný hlas Jarolímkův rozlehl se sálem srdečným pozdravem na uvítanou. Pak počal vykládati význam a účel nového spolku. Z počátku i on poněkud vázl, ale pomalu rozehříval se víc a více, až konečně do toho přišel. A shromáždění, již mnohé ty věci slyšeli poprvé v životě, ač ledačemus nerozuměli, přece jen vycitiťoval, že jde tu o jejich prospěch, o dobro obecné, o němž Jarolímek skončil, rozehřálo se posluchačstvo již do té míry, že mistr Kubík již ani nemusil vyvolávat potlesk a volání "slávy". Radostný šum souhlasu ozýval se se všech stran po každé větě, po každé myšlence Václavově, a když skončil, nechtělo býti konce potlesku a volání.

(Pokračování.)

Poplach.

Po celých Spojených Státech jest letos veliký poplach, protože neobyčejné množství lidu, zvláště dětí, podléhá střevním chorobám. Jest nutným míti se na pozoru a býti stále připraveným na útok choroby. Radíme každému, aby měl v domácnosti po ruce Trinerovo Léčivé Hořké Víno a začal užívati ho hned, jakmile uvidí, že není vše v takovém pořádku jak by býti mělo. Nechť jest cokoli se žaludkem nebo s vnitřnostmi, Trinerovo Léčivé Hořké Víno vždycky přinese rychlou úlevu a z pravidla i úplné vyléčení. Ono hbitě odvede z těla vše, co dráždí vnitřnosti, vyléčí rozbolavěná místa, sesílí střeva a přivede je k pravidelné přírodní práci. Nedovolte, by choroba se pevně usadila v těle, neboť bývá pozdě na pomoc. Užívejte Trinerova Léčivého Hořkého Vína při první nepravidelnosti. V lékárnách. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Illinois.

Oznámení našim milým krajanům!

Na mnohé nás docházející dotazy dovolujem si tímto oznámiti, že naše Léčivé Wheelorovo Thé a jiné naše léky **nejsou k dostání v lékárnách**. Vzorky Thé na zkoušku zdarma a jiné léky dle potřeby a v plné zásobě jsou na prodej jen u našich ctěných jednatelů, kteří s radostí poslouží všem, kdo se o ně přihlásí a poradu na Vaše nemoce obstarají Vám zdarma od nás. Upřímně naše ctěné jednatele všem trpícím krajanům odporučujeme, jakož i naše léky, které jsou nyní **ČESKÝ VÝROBEK** a docházejí stále větší obliby, což mnohá osobní dosvědčení denně obdržené dokazují. Kde nejsou bližší jednatelé, račte psáti nám. **Neodkládejte s léčením, až bude pozdě, neb řada lidí zemře ročně, kteří se mohli dnes těšiti zdraví, kdyby byli měli naše léky v čas pro jejich různé nemoce.**

Račte popsati Vaši nemoc a dostane se Vám porady na vše a lék na několik dní na zkoušku úplně zdarma. **Neposílejte peněz.** Jsme vždy trpícím mužům a ženám k službám v jakémkoliv případu nemoce a stáří. Adressa:

MARIE VOTÝPKA, care of

Theopholine Remedy Co. So. Bend, Ind.

České mlýny, ve Wilber, Nebr.

Vyrabitelé nejlepší pšeničné a pravé žitné mouky, jakož i české krupičky.

Mouka naše jest k dostání u všech českých groceristů v Omaze a South Omaze.

Zda-liž jedenkráte zkusíte mouku Wilberskou, která jest ta nejlepší v trhu, pečivo bude se na vás jen smát.

Též máme sklady v Lincoln, Nebr., Cedar Rapids, Ia., Chicago, Ill., Oklahoma City, Okla., Marshalltown, Ia., a St. Louis, Mo. 46-12

ZVONÍČEK & AKSAMIT, maj.

DOMOV VE WISCONSINU.

1200 Čecho-Slovanů jest nyní usazeno blíže Phillips, v okresu Price, Wisconsin. Pro r. 1910 přidělili jsme 10.000 akrů dobré půdy k našemu **Nová Praha Settlementu** 4½ míle od Phillips a nabízíme akr za $9.00 až $12.00 na lhůtu 10 roků. Jsme zde již 15 let a vlastníme tu nejlepší půdu.

Nečekejte až se stanete obětí nakázaří v továrně, dílu aneb v závodu: **přijďte ihned.** Farmář jedině jest svým vlastním pánem. Bezplatná jízda z Chicago nebo St. Paul.

Dopište si pro cirkuláře, mapy a vysvědčení domovů Vašich krajanů zdejších.

Bohemian-American Land and Loan Co.
JNO. SCHAUER, zástupce.
Box T. Phillips, Wis.

Nejstarší a nejlepší místo pro schůzku jest

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.

v čísle 1306 Farnam ulice.

Pravá importovaná piva na čepu. **PLZEŇSKÉ** z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hobrau Munich Bavaria pivo. Pivo Anheuser Bush s světoznámé Faust získalo rozsáhlou reputaci.

Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaze. 40tf

"Moje nervy byly otřesené a tak ochablé, že jsem nemohl nic udržeti v rukou," píše, p. J. Szymanski, Parkersburg, Pa. "Užíval jsem Severův Nervoton, který nejen moje nervy utišil a posílil, nýbrž i trvale mne zbavil nervósy."

Klidné nervy

a chladná hlava jsou potřebny v každém povolání. Nerozvážlivé jednání, zlá slova, prudký hněv a vznětlivost jsou určité známky slabých, podrážděných a ochablých nervů.

Severův Nervoton

užíván dle návodu, utiší pobouřené nervy, zjedná jim žádoucí klid v zdravém, přirozeném spánku, zbuduje a posílí otřesenou nervovou soustavu.

CENA LÁHVE $1.00.

Prodává se v lékárnách. Při kupování léků žádejte výhradně Severovy Léky. Odmítněte každý náhrádek a trvejte na tom, že chcete spolehlivé, léky připravené firmou W. F. Severa Co.

Deset dní

užívaní lék odstraní chorobu ledvin, jak dosvědčuje pan J. J. Poniaski z Richards, Tex., který píše: "Jeden deset dní užíval jsem

Severův

Silitel ledvin a jater

a byl jsem úplně zdrav. Užívám rovněž tento výborný lék." — Napravuje potoky ledvin, jater a mikyře. Cena 50c a $1.00.

Původ nemocí.

Slabá, nezdravá a nečistá krev jest příčinou zlých nemocí a tvoření se na těle vředů, neštěd, ekzém, ospin a svědivých vyrážek.

Severův

KRVEČISTITEL.

blahodárně působí na pročistění, ozdravení a posilnění krve a odstraňuje původ zlých chorob. Žádá, s jistým po tělo úplně lité nemocí krve, jest důkazem jeho působnosti. Cena $1.00.

Lékařská porada udílí se zdarma.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA